

עמ"ת 50511/10/14 - מדינת ישראל נגד א א

בית המשפט המחוזי בחיפה

02 נובמבר 2014

עמ"ת 50511-10-14 מדינת ישראל נ' א(עציר)

בפני כב' השופט רון שפירא, סגן נשיא

העוררת	מדינת ישראל
נגד	
המשיב	א א

החלטה

בפני ערר המופנה כנגד החלטת בית משפט השלום בחיפה, כב' השופטת אספרנצה אלון, אשר דחתה בקשה להורות על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים והורתה לשחררו לחלופת מעצר בית מלא בפקוח אנושי ואלקטרוני, בבית הוריו שבחיפה.

נגד המשיב הוגש כתב אישום ובו שני אישומים. האישום הראשון מייחס לו עבירות של הסגת גבול פלילית, תקיפת בת זוג, איומים, גניבה והיזק לרכוש במזיד. על פי הנטען באישום הראשון, הסיג המשיב את גבול דירתה של המתלוננת, שהייתה בעבר בת זוגו, כאשר חדר לדירה תוך שימוש במפתח אשר הוחזק ברשותו, בניגוד לרצון המתלוננת. בהמשך תקף המשיב את המתלוננת, איים עליה וגרם נזק לרכוש וביצע גניבה. האישום השני מייחס לו עבירה של שיבוש מהלכי משפט והפרת הוראה חוקית. נטען כי המשיב יצר קשר עם המתלוננת ודרש ממנה לבטל תלונות שהוגשו נגדו. בהמשך ניסה לצאת את גבולות הארץ תוך שימוש בדרכון מזויף. כאמור, ביחד עם כתב האישום הוגשה גם בקשה להורות על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים. בית משפט קמא החליט לשחררו ממעצר לחלופת מעצר. מכאן הערעור שבפני.

להשלמת התמונה יצוין, כי הוגש כתב אישום נוסף בעניינו של המשיב לבית משפט השלום בראשון לציון, במסגרתו מיוחסת לו עבירה של הפרת הוראה חוקית. כתב האישום שם מייחס למשיב יציאה מהארץ, בניגוד לצווי עיכוב יציאה מהארץ שהוצאו על ידי לשכות הוצאה לפועל שונות.

עיינתי בחומר הראיות, לרבות עדויות המתלוננת. עדויות המתלוננת מצביעות על יחס אובססיבי מצד המשיב. מבחינת מכלול העדויות שבתיק, אני קובע כי קיימות ראיות לכאורה, הן לעניין עבירת האלימות והן לעניין עצם כניסתו של המשיב לדירתה של המתלוננת וגרימת הנזק לרכוש. אין חולק, למעשה, גם על קיומן של ראיות לכאורה לעבירות הקשורות בשיבוש מהלכי משפט, ובמיוחד לעניין היציאה מהארץ.

בנסיבות אלו, מקימות הראיות עילות מעצר.

עמוד 1

העילה הראשונה היא עילת המסוכנות, וזאת בשים לב ליחס האובססיבי שמגלה המשיב כלפי בת זוגו. ההלכות בעניין זה נקבעו בכל הנוגע לעבירות אלימות במשפחה, ואולם הן נכונות למערכות זוגיות מסוג אלו של המשיב והמתלוננת. כבר נפסק, כי **"...עבירות הנעברות תוך התפרצות זעם בלתי נשלטת, וכאלה הן, לרוב, עבירות האלימות במשפחה, מחייבות מעצר, משום שחלופת מעצר, שביצועה תלוי תמיד ברצון הנאשם עצמו, אינה אפקטיבית"** [בש"פ 5273/99 פלוני נ' מדינת ישראל תק-על 99(3) 205]. **"בעבירות של אלימות במשפחה, ובמיוחד בעבירות של בן זוג כלפי בת זוגו, עוצמת האלימות הפיזית אינה המדד הבלעדי, אף לא המדד העיקרי, לבחינת מסוכנותו של הנאשם. על בית המשפט לבחון את 'הצבע והגוון' של המסוכנות על רקע מכלול התנהגותו של הנאשם כלפי בת הזוג"** [בש"פ 655/10 חן דוידוב נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 3.1.10)].

מכאן המסוכנות שעולה ממעשיו של המשיב.

עילת המעצר הנוספת היא החשש לשיבוש מהלכי משפט, וזאת בשים לב לראיות שעניינן הפרת צו. לעניין זה גם לא ניתן להתעלם מיציאתו של המשיב מהארץ, בניגוד לצווי לשכת הוצל"פ, כפי שעולה מכתב האישום שהוגש בראשל"צ וכן לראיות בעניין ניסיונו לצאת מהארץ לירדן במסגרת הליך זה. כל אלו מצביעים על חשש לשיבוש מהלכי משפט ולהימלטות מהדין. על זאת יש להוסיף גם את ניסיונו של המשיב להשפיע על המתלוננת.

מכאן שקיימות עילות מוצקות למעצרו של המשיב.

עם זאת, וגם כאשר קיימות עילות מעצר של מסוכנות בשל חשש לשיבוש מהלכי משפט, עדיין חובה לבחון חלופת מעצר. **"האיזון הראוי בין זכות האדם לחירותו לבין הצורך להגן על שלום הציבור, המעוגן בסעיף 21(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, מחייב שלא לעצור נאשם - על אף קיומה של עילת מעצר, לרבות חששות לשיבוש הליכי משפט ולסיכון שלום הציבור - אם ניתן להסיר חששות אלה בדרך של שחרור בתנאים מגבילים, שפגיעתם בחירותו של הנאשם חמורה פחות.**

ודוקו: מדובר בבדיקה אינדוידואלית בעניינו של כל נאשם ונאשם ולא בהסקת מסקנה כללית על-פי סוג העבירות המיוחס לו. יחד עם זאת, חומר הראיות שביסוד כתב-האישום משמש גם כראיה עיקרית, שעל פיה על בית-המשפט להחליט אם ניתן להסתפק בחלופת מעצר." [בש"פ 4414/97 מדינת ישראל נ' סעדה ואח' (טרם פורסם, ניתן ביום 17.7.97)].

במקרה שבפני, הוגש לבית המשפט תסקיר אשר לא שלל אפשרות של שחרור לחלופת מעצר, ואף סבר כי המפקחים שהוצעו הם מפקחים ראויים. עם זאת, נמנע שירות המבחן מהמלצה מאחר ולא עלה בידו לאתר את המתלוננת ולבחון את עמדתה. בנסיבות אלו החליט בית משפט קמא להורות על שחרורו של המשיב בתנאים כפי שפורטו.

בית משפט קמא ציין בהחלטתו, כי אמנם תנאי השחרור אינם מאיינים כליל את שאלת המסוכנות, ואולם סבור הוא כי מדובר בהחלטה מידתית. נזכיר לעניין זה כי כלל הוא, כי בכל חלופת מעצר מדובר באיזון בין סיכונים. לא ניתן לאיין באופן מוחלט כל סיכון והשאלה היא של איזון יחסי בין רמת הסיכון לחובה לשקול חלופת מעצר. חלופת מעצר איננה

נועת אל לא ליצור רמה סבירה של ביטחון, להבדיל מוודאות, להשגת מטרות המעצר בדרך אחרת. ראו:

בש"פ 6927/09 **פלוני נ' מדינת ישראל** (טרם פורסם 7.9.09). פסקה 10 להחלטת השופט מלצר;

בש"פ 2663/09 **מדינת ישראל נ' פלוני** (טרם פורסם, 29.3.09) פסקה ח' להחלטת כב' השופט רובינשטיין.

בש"פ 7206/10 **מדינת ישראל נ' רומן אגרונוב** (24.10.10), פסקה 20 להחלטת כב' השופט מלצר;

בש"פ 6239/11 **פלוני נ' מדינת ישראל** (13.9.2011).

אלא שבמקרה זה, היה על בית המשפט להביא בחשבון כלל נוסף, והוא מידת האמון אשר ניתן לתת במשיב, וזאת על רקע כל האמור לעיל. "**שאלת השחרור לחלופת מעצר תלויה, במידה מרובה, ביכולת ליתן בנאשם אמון. זו מוסקת, בין היתר, מעברו של הנאשם, מהתנהגותו של הנאשם במהלך האירועים נושא כתב האישום ולאחריהם; ומנסיבותיו הפרטניות של המקרה המובא לפתחו של בית המשפט (ראו: בש"פ 2737/10 שטרית נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו], 15.4.10); בש"פ 1352/07 פאחל נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו], 22.2.07**". [בש"פ 352/11 **ארז איאסי ברי נ' מדינת ישראל** (טרם פורסם, 25.1.11), פסקה 13. ראו גם: בש"פ 2911/08 **שוקרון נ' מדינת ישראל**, (10.4.08) פסקה 16; בש"פ 9854/06 **עאטיאס נ' מדינת ישראל** (טרם פורסם, 13.12.06), פסקה 16].

במקרה שבפני, קיים קושי לתת אמון במשיב על רקע כל האמור לעיל. בעניין הקושי לתת בו אמון, יש להביא בחשבון גם את העובדה כי המתלוננת מתגוררת בחיפה, ולכל הפחות כתובתה אליה חדר המשיב שלא כדן, מצויה בחיפה במרחק לא רב ממקום מגורי הוריו בכתובת חלופת המעצר. בנסיבות אלו אין די בסדרי הפיקוח שנקבעו, לרבות הפיקוח האלקטרוני אשר זמן ההתרעה הנדרש בעניין הפרות יוצר אפשרות סבירה לצאת את בית ההורים ולהגיע לדירת המתלוננת עוד קודם להגעת גורמי הפיקוח ואיתורו של המשיב. נתון זה הוא בעל משמעות, במיוחד כאשר מדובר בעבירות על רקע של יחסים זוגיים, ועבירות המאופיינות באובססיביות של בן הזוג האלים כלפי בת זוגו.

אשר על כן ובנסיבות אלו, וגם כאשר מביאים בחשבון את ההלכות בכל הנוגע לאיזון שבין תנאי הפיקוח לרמת הביטחון הנדרשת, לא ניתן לאשר לעת הזו את חלופת המעצר כפי שהוצעה.

בשים לב לאמור בתסקיר, לא הייתי שולל על הסף אפשרות של שחרור לחלופת מעצר **בהרחקה משמעותית** מהעיר חיפה, ואולם החלופה הנוכחית, כפי שאושרה על ידי בית משפט קמא, לא תוכל לעמוד.

אשר על כן, אני מקבל את הערר, במובן זה שלעת הזו אני מורה על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים.

פתוחה הדרך בפני המשיב להציע חלופת מעצר אחרת שתהיה מרוחקת לפחות 50 ק"מ מחיפה, וככל שתוצע חלופה, ניתן יהיה לפנות לבית משפט קמא בבקשה לעיון חוזר, באופן שבו יבחן שירות המבחן את החלופה ובית המשפט קמא

ייתן את החלטתו.

בכפוף לאמור לעיל, הערר מתקבל.

ניתנה היום, ט' חשוון
תשע"ה, 02 נובמבר 2014,
במעמד הצדדים ובאי כוחם.
ר' שפירא, ס. נשיא